

Jelikož však spor ohledně pohledávky vede se u okresního soudu ve Vídni, mohl by jen u tohoto procesního soudu dle cit. § 387 návrh za prozatimné opatření býti podán, to tím spíše, když nařízením vl. republiky Československé ze dne 19. března 1919, čís. 145 sb. z. a n. zachována je vzájemnost ohledně vedení exekuce pro peněžité pohledávky.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil rekursnímu soudu, by nehledě k domnělému důvodu nepříslušnosti, o rekursu věcně rozhodl.

Důvody:

S názorem rekursního soudu o příslušnosti k povolení prozatimního opatření, jež se navrhuje, nelze souhlasiti. Stanoví-li § 387 odstavec první ex. ř., že povoliti prozatimní opatření příslušným jest soud, před kterým se již rozepře ve věci hlavní vede, předpokládá tento předpis dojista, že se spor vede na soudě tuzemském. Není-li tomu tak, vede-li se rozepře na soudě mimo obvod platnosti zdejšího práva, platí pro takové případy předpis druhého odstavce tohoto paragrafu. Tento výklad vyplývá nutně z toho, že právní skutečnost, udávši se mimo obvod zdejšího práva, musí zůstat bez vlivu na použití předpisu o příslušnosti, jinak na takovéto skutečnosti závislého, neboť nesrovnávalo by se ani se svrchovaností ani s územní vymezeností státní moci zákonodární, aby vydávala předpisy, jimiž by i v případech, v kterých se prozatimní opatření, jak je tomu i v tomto případě, převéstí má v tuzemsku pro ochranu práv státních občanu, propůjčena byla výlučně příslušnost soudům cizozemským. Že zákonodárce pamatoval i v případech, kde odpůrce strany ohrožené je cizozemcem, na stanovení tuzemské soudní příslušnosti pro povolení prozatimních opatření, vysvítá zřejmě i z předpisu § 387 odstavec druhý ex. ř., kterým se stanoví, že, nemá-li odpůrce ohrožené strany obecného sudiště ve sporných věcech v území, kde zdejší právo platí, jest příslušným tuzemský okresní soud, v jehož obvodě jest věc, vzhledem ku které opatření má býti učiněno, nebo v jehož obvodě poddlužník bydlí nebo se zdržuje, nebo v jehož obvodě prozatimní opatření vykonáno býti má. Mimo to svědčí pro tento výklad obdobou i další předpisy o příslušnosti, zejména předpisy §§ 67 a 99 j. n. Poukaz rekursního soudu na nařízení vlády Československé republiky ze dne 19. března 1919, čís. 145 sb. z. a n. není způsobitým, aby opodstatnil nesprávný náhled, v jeho usnesení obsažený.

Čís. 1130.

Proti dodatku, pojatému do rozsudku, že žalovaný je povinen platiti jen, prokáže-li žalobce, že žalobní pohledávku přihlásil k soupisu, nemůže si stěžovati žalovaný.

Nebylo-li v rozsudku uvedeno, že jest platiti »efektivně« v cizí měně, může se dlužník závazku zhostiti placením ve měně tuzemské, aniž bylo by třeba, tuto možnost mu v rozsudku zvlášť vyhraditi.

(Rozh. ze dne 12. července 1921, Rv I 170 21.)

Švýcarská komanditní společnost zapůjčila tuzemské firmě 1941 švýcarských franku, začož jí tuzemská firma složila roku 1917 jistotu 11.500 K.

Žalobě švýcarské firmy o zaplacení 1941 švýcarských franků procesní soud první stolice vyhověl s tím, že uložil žalované platiti a prokáže-li žalobkyně, že přihlásila pohledávku k soupisu. Odvolací soud rozsudek potvrdil. **Důvody:** Soud první stolice neodvolal žalovanou k efektivnímu placení 1941 švýcarské měny, nýbrž toliko k zaplacení obnosu 1941 fcs švýcarské měny. Žalovaná je tudíž již podle čl. 336 obch. zák. oprávněna, aby zaplatila dlužný peníz podle kursovní ceny franku švýcarské měny v době splatnosti v mincích zemských. Mimo to prohlásila žalobkyně výslovně, že je ochotna takové placení přijati. Nebylo tudíž nutno pouštět se do jednání o tom, zda je soukromé opatřování cizozemské valuty zakázáno a trestno. Podle § 2 nař. ze dne 10. dubna 1919, čís. 185 sb. z. a n. byly toliko fysické osoby povinny přihlásiti své pohledávky podle stavu ze dne 1. března 1919. Podle úředního listu pro kanton St. Gallen ze dne 31. prosince 1909, jenž byl v řízení odvolacím předložen, je žalobkyně komanditní společností a tudíž neměla přihlašovací povinnosti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dodatkem, pojatým do výroku rozsudku soudu první stolice, že žalovaná jest povinna, zaplatiti zažalovaný a přisouzený peníz s příslušenstvím jen proti prukazu, že pohledávka byla ve smyslu nařízení ze dne 10. dubna 1919, čís. 185 sb. z. a n. k soupisu přihlášena, mohla se po případě, hledíc k ustanovení článku 2 odstavec třetí téhož nařízení, za stíženu pokládati žalobkyně, — žalovaná však nemá v tom směru příčiny ke stížnosti. Neboť výrok rozsudkový opravňuje žalovanou ve smyslu druhého odstavce článku 7 dotčeného nařízení odepřítí plnění, dokud neobdrží prukazu, že žalobkyně přihlásila pohledávku k soupisu řádně a v čas, po případě, že jí byla povolena dodatečná přihláška, stát tedy nepoužil práva jemu z čl. 7 odstavec první uvedeného nařízení plynoucího. Nesejde tudíž na tom, zda předpoklad odvolacího soudu, že žalobkyně dosud jest komanditní společností, se spisy se shoduje, — aniž na tom, je-li názor odvolacího soudu, že žalobkyně jakožto komanditní společnost nebyla povinna přihlásiti svou pohledávku k soupisu, správným čili nic. Není tu tedy dovolacích důvodů § 503 čís. 3 a 4 c. ř. s. v tom směru uplatňovaných, — není tu však ani neúplnosti odvolacího řízení po rozumu čís. 2 § 503 c. ř. s. vytýkané proto, že odvolací soud netrval na tom, aby žalobkyně předložila výtah z rejstříku obchodního. Žalovaná byla rozsudkem prvního soudu sice odsouzena, aby zaplatila žalobkyni 1941 fcs měny švýcarské, ale nebylo vysloveno, že jest povinna platiti efektivně v měně švýcarské. Poněvadž splněním závazku žalované jsou dle čl. 324 obch. zák. Kraslice, není žalovaná již dle zásady čl. 336 obch. zák. povinna platiti efektivně v cizí měně, nýbrž oprávněna zhostiti se svého dluhu v zemské měně, jak správně vyložil soud odvolací. Nebylo proto třeba zvláštního výroku, že žalovaná může se sprostiti svého závazku zaplacením zažalované pohledávky v československé měně dle denního kursu, nehledíc ani k tomu, že žalobkyně nejen při ústním řízení výslovně prohlásila, že jest ochotna přijmouti zažalovanou pohledávku v československé měně, nýbrž i v odvolacím sdělení závazně opakovala toto prohlášení. Ani v tom směru není tu tedy vytýkaného nesprávného posouzení věci po stránce právní.